

2012

FESTIWAL SZTUKI WŁÓKNA
KOWARY

XXXIX Międzynarodowe Sympozjum

Wrocław • Kowary • Kamienna Góra • Jelenia Góra • Warszawa

30

Festiwal Sztuki Włókna

XXXIX Międzynarodowe Sympozjum
“Warsztat Twórczy Kowary”

10-23 wrzesień 2012

KOWARY

• Wrocław • Kowary • Kamienna Góra • Jelenia Góra • Warszawa •

Generalny Kurator "WT - Kowary"
Prof. Ewa Maria Poradowska-Werszler

Organizator - Wydawca
Fundacja na rzecz Rozwoju
Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej
51 604 Wrocław, Cieszkowskiego 10a
tel/fax +48 / 71 3443878; + 48 / 71 3480822
E-mail: ewapw@op.pl

Redakcja merytoryczna i korekta
Ewa Maria Poradowska - Werszler
www.galeria.md4.pl ewapw@op.pl

Projekt katalogu, okładki i plakatu
Rafał Werszler
www.rav.md4.pl rav68@op.pl

Zdjęcia prac w katalogu - autorskie

z cyklu: Lniane cztery pory roku.

Len

*Zimą zatańczył
z prządką w kądzieli
złocistą nitką
zawrócił jej w głowie,
zanurzył serce
w lnianej kąpieli,
i pierścień miłości
jej dał,
nocami długimi
w blasku księżycy
welon
swej oblubienicy,
światlistym wątkiem
w pośpiechu
tka i tka i .....*

EPW 2012

Festiwal Sztuki Włókna 2012

Spis treści :

1. Ewa Maria Poradowska-Werszler, <i>Festiwal Sztuki Włókna</i>	 4
2. Ewa Maria Poradowska-Werszler, <i>Ogólny Program Sympozjum „WT-Kowary 2012”</i>	 5
3. Małgorzata Wróblewska Markiewicz, <i>Kowarskie Spotkania 2011</i>	 6
4. Małgorzata Wróblewska Markiewicz, <i>Schmiedeberger Treffen</i> (tłumaczenie: D. Sołoducho, korekta H.Herpich)	 7
5. Nagrody i Wyróżnienia na XXXVII Międzynarodowej Wystawie Sztuki Włókna-Kowary 2010	 8
6. Wystawy towarzyszące XXXIX Międzynarodowemu Sympozjum WT- Kowary 2012	 10
7. XXXVIII Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna-Kowary 2011 pt. „Jedlica-rzeka jako symbol życia”	 12
8. Lista uczestników XXXIX Międzynarodowego Sympozjum „Warsztat Twórczy-Kowary 2012”	 23
9. Sponsorzy i współorganizatorzy Festiwalu Sztuki Włókna 2012	 24

Goście i uczestnicy "WT - Kowary 2011" przed Galerią Tkacką "Na Jatkach" we Wrocławiu

Festiwal Sztuki Włókna

Festiwal Sztuki Włókna, jest corocznym, cyklicznym wydarzeniem artystycznym odbywającym się we Wrocławiu oraz w kilku miastach Dolnego Śląska, które przechowują tradycje sztuki rękodzielniczej. Korzenie tej imprezy sięgają początku lat siedemdziesiątych XX wieku, czyli pierwszych plenerów tkackich organizowanych w Kowarach dla Grupy Tkackiej „10 x TAK”. Miasto Kowary dzięki fabryce dywanów, znanej w kraju i na świecie z produkcji dywanów i wykładzin podłogowych, do dziś jest rozpoznawalne. Fabryka Dywanów, do końca swojej działalności, była hojnym sponsorem i mecenasem sztuki, bowiem obdarowywała artystów tkaczy tzn. „płatanką kowarską”. Na wystawach światowych i krajowych prezentowane dzieła wykonane z wełny dywanowej były szczególnie doceniane. Wówczas, przed czterdziestu laty trudno było sobie wyobrazić, że ten potężny producent przemysłu lekkiego może zniknąć z mapy Dolnego Śląska i całej Polski. Fabryka podzieliła los innych przedsiębiorstw państwowych w kraju. Została zlikwidowana a na jej miejsce wszedł syndyk (2009). Wśród mieszkańców Kowar, byłych pracowników fabryki, jak echo niesie się to samo pytanie: „dlaczego”? Dlaczego mieszkańcy tego małego miasteczka położonego u podnóża malowniczych gór Karkonoszy, zostali pozbawieni pracy. Dlaczego młodzież wychowana w Kowarach musi migrować ze swojej ojcowizny? I wciąż dlaczego?

Artyści plastycy przybywają tu nadal, dla niektórych osób są to sentymentalne powroty do „kolebki sztuki”, sztuki która w niej się rozwijała. Spotykają się tu przedstawiciele z różnych ośrodków tkackich z Polski i z zagranicy, by debatować nad współczesnymi kryteriami rozwoju tej dyscypliny, by dzielić się wiedzą i własnymi doświadczeniami, a także aby torować drogę twórcom młodszej generacji.

Sytuacja materialna przekształciła dawny plener w Festiwal Sztuki Włókna. Festiwal obejmuje dwutygodniowe międzynarodowe Sympozjum pn. „Warsztat Twórczy Kowary” oraz wszystkie wizualne i warsztatowe propozycje, które po zakończeniu Sympozjum pozostają nadal w dolnośląskich galeriach i muzeach. We Wrocławiu, stolicy Dolnego Śląska cały rok kontynuowane jest dzieło rozpoczęte podczas warsztatów twórczych. Galeria Tkacka „na Jatkach” objęta honorowym patronatem Związku Polskich Artystów Plastyków, pełni rolę gościnnego domu przede wszystkim dla artystów sztuki włókna.

Prof. Ewa Maria Poradowska-Werszler,
Wrocław, sierpień, 2012

Uczestnicy „WT - Kowary 2011” w ogrodzie Państwa Burgielskich w Kowarach

Ogólny program

Temat : „ U podnóża gór”

Czas trwania: 10.09. - 23.09.2012 r.

Miejsce: OW „Przedwiośnie”, 58 –530 Kowary, ul. Górnicza 22

Założenia:

W Sympozjum Sztuki Włókna „Warsztat Twórczy – Kowary 2012” mogą uczestniczyć artyści, którzy kreują swoje dzieła z materiałów i surowców włóknistych oraz zaprezentują je w 2013 roku na zbiorowej wystawie w Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze.

Cel:

Kontynuowanie i podtrzymanie wieloletnich tradycji międzynarodowych spotkań artystów sztuki włókna w Kowarach. Inicjowanie wspólnych eksperymentów twórczych w obszarze materiałów tkackich, struktur i technik, oraz wzajemnej wymiany doświadczeń warsztatowych na różnych artystycznych płaszczyznach. Umocnianie kontaktów artystycznych i wystawienniczych oraz więzi międzypokoleniowych między uczestnikami Sympozjum i mieszkańcami Kowar. Zaproszenie młodzieży na wernisaże do galerii i muzeów oraz na spotkania warsztatowe w pracowni zorganizowanej w miejscu pobytu artystów. Prezentacja najnowszych realizacji wizualnych na zbiorowej wystawie w Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze, związanych z tematem ubiegłorocznego Sympozjum pt. „Jedlica-rzeka jako symbol życia”. Tworzenie stałej kolekcji współczesnej tkaniny artystycznej w zbiorach Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze oraz współpraca z galeriami i muzeami w Regionie Dolnośląskim. Współpraca ze Stowarzyszeniem Miłośników Kowar. Tworzenie w Kowarach plenerowego Centrum Sztuki Włókna (jedynego w kraju).

Seminaria:

Omówienie tematu wiodącego: „U podnóża gór”.

Prezentacja dokumentacji Sympozjum „WT- Kowary 2011”.

Prezentacje dokumentacji uczestników Sympozjum „WT- Kowary 2012”, zgodnie ze zgłoszeniami.

Omówienie programu Jubileuszu 40-lecia WT-KOWARY w 2013 r.

Informacje o działalności wystawienniczej w Galerii Tkackiej „Na Jatkach”.

Spotkania i dyskusje z krytykami sztuki oraz z zaproszonymi gośćmi.

Warsztaty:

Realizacja tematu wiodącego: „ U podnóża gór”.

Wykonywanie prac artystycznych technikami klasycznymi i eksperymentalnymi z surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

Wyjazdy studyjne:

Zwiedzanie miejsc związanych z tkackimi tradycjami na Dolnym Śląsku oraz w Euroregionie „Nysa”.

Dokumentacja:

Filmowanie akcji plenerowych, dokumentacja fotograficzna, multimedialna, kronika, wspomnienia, zapiski.

Uczestnicy „WT - Kowary 2011” przed wejściem do ratusza w Kowarach

Spotkania Kowarskie

Małgorzata Wróblewska Markiewicz

Odbývające się od 38 lat spotkania artystów-tkaczy na Dolnym Śląsku, są prawdziwym fenomenem. Ich żywotność i trwałość, w obecnym niepewnym świecie, budzą szacunek i uznanie. Od lat łączą artystów z Polski, Niemiec, Czech, Ukrainy wokół tego co najważniejsze – uprawiania rzetelnej sztuki. Są miejscem wymiany poglądów, nawiązywania artystycznych przyjaźni, budowania wspólnoty twórców o odmiennych temperamentach, z racji różnych biografii i doświadczeń. Są miejscem prezentacji dokonań i wspólnej pracy.

W dolnośląskich miastach: tytułowych Kowarach, Kamiennej Górze, Jeleniej Górze, Szklarskiej Porębie i we Wrocławiu (by ograniczyć się jedynie do tegorocznych wydarzeń) cykliczna impreza wpisała się na stałe w życie kulturalne społeczności, stając się już nieodłącznym elementem.

Korzenie sięgają początku lat 70. ubiegłego stulecia, gdy to młoda plastyczka Ewa Maria Poradowska Werszler zainicjowała pierwszy w Polsce plener tkacki, a nieco wcześniej zorganizowała we Wrocławiu grupę tkacką „10 x Tak” – zespół dziesięciu artystek zafascynowanych potencjałem niesionym przez „nową tkaninę”, głośną zagranicznym sukcesem rodzimych twórców.

Na kulturalnej mapie Polski pojawiły się i inne, międzynarodowe i ogólnopolskie plenery tkackie: lubniewicko-gorzowski „Art-Stilon”, gdyńskie „Inspiracje” związane z jastrzębio-górskim Lisim Jarem, poznańskie „Skoki”, łódzki „Arturówek”, lokalne w Piwnicznej, Międzybrodziu Bialskim, w Zakopanem. Dzisiaj są tylko wspomnieniem.

W czym zatem tkwi źródło sukcesu kowarskich spotkań?

Bez wątplenia w znakomitej organizacji, elastycznej ewolucji, w poszerzaniu bądź transformacji założeń programowych, w rozumnej otwartości na nowe zjawiska w sztuce i na nowych ludzi, a przy tym w żelaznej energii oraz nieskrępowanej wyobraźni głównej inicjatorce. Wspomniane czynniki, a zapewne wiele, wiele innych (może mniej uchwytnych) stały się solidnym podglebieniem dla zbudowania cennej atmosfery. Kowarski plener, przekształcany w sympozjum, a wreszcie w festiwal stał się miejscem, do którego twórcy chętnie powracają, chcą przybywać kolejni, a wśród nich młodzi, dopiero rozpoczynający drogę artystyczną.

Dzięki kowarskim spotkaniom wielu artystów mogło odnieść prawdziwy zawodowy sukces. Od lat są bowiem kuźnią i trampoliną dla kolejnych adeptów sztuki, ale są też ostoją dla hołdujących rudymetom tkackiego rzemiosła, z którego kariera „polskiej szkoły tkaniny” przecież się wywodzi.

Warto się zatem przyjrzeć gronu uczestników kowarskich spotkań. Prowadzi prosto do wszystkich polskich wyższych szkół plastycznych. Środowiska artystyczne Wybrzeża, Poznania, Warszawy, Łodzi, Krakowa i oczywiście Wrocławia mają tutaj swych znakomych reprezentantów – to dzisiejsza profesura państwowych i niepublicznych uczelni. To dzisiejsi laureaci najbardziej prestiżowych nagród w dziedzinie sztuki włókna i uczestnicy najważniejszych wystaw-konkursów i wystaw przekrojowych, polskich i międzynarodowych.

Zagadnienia artystyczne podejmowane w Kowarach przenoszone są, wraz z ich uczestnikami, poza granice naszego kraju, nie tylko do wspomnianych Czech, Niemiec i Ukrainy, ale także do znanych i mniej znanych miast Białorusi, Chorwacji, Danii, Finlandii, Francji, Holandii, Mołdawii, Rosji, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Węgier a nawet Turcji i Izraela – do Amsterdamu, Bautzen-Kleinwelka, Bratysławy, Budapesztu, Chisinau, Chmielnickiego, Drezna, Den Helder, Ebersbach, Egai, Forssy, Gładrow, Görlitz Göteborga, Grodna, Holte, Halle, Helsinborga, Hornan, Iwano-Frankiwska, Jyderup, Kalmaru Kaltennordheim, Kijowa, Kirchheim, Kostreny, Langeskov, Lauf, Lwowa, Łucka, Meiningen, Monachium, Moskwy, Muldy/Sa, Norymbergii, Ostrawy, Petersburga, Práctř, Pragi, Radebeul, Rijeki, Schwäbisch Hall, Sindelfingen, Strasburga, Suhl, Tampere, Vänersborga, Varaždina, Windeck, Zagrzebia oraz Halkali/Stambuł i Ramal-Golda-Haifa. Przenoszone są do miejsc, gdzie pielęgnuje się tradycję tkacką – jeden z filarów kultury i tożsamości europejskiej.

Cykl wystawienniczy kowarskich spotkań stanowi składnik najbardziej spektakularny, najlepiej wpisujący się w program dorocznych wydarzeń artystycznych miast Dolnego Śląska. Dla twórców, dla animatorów kultury równie interesujące są wspólne podróże, wspólne odkrywanie urody Dolnego Śląska i zmian jakie zachodzą, ale przede wszystkim wspólne spotkania, wspólnie prowadzone prace warsztatowe, popołudniowe wykłady, seminaria czy po prostu rozmowy, prowadzone w niespiesznej atmosferze, w gronie osób prawdziwie zainteresowanych sztuką, acz widzianą poprzez realizacje i przemyślenia związane z uprawianą dziedziną. To w trakcie tych ostatnich, porównuje się założenia panujące w polskich uczelniach artystycznych i w uczelniach czeskich, niemieckich czy ukraińskich. Dyskutuje się o plusach i minusach, obowiązującego w Unii systemu bolońskiego, rzutującego na pracę szkół plastycznych. To tutaj konfrontuje się praktykę i systemy nauczania oraz zastanawia się nad konsekwencjami podjętych wyborów. To tutaj wreszcie oficjalny stosunek mistrz – uczeń nabiera bardziej bezpośredniego charakteru. To dlatego Marta Tokar, profesor lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych zabiera do Kowar swych najzdolniejszych studentów, a profesor Hanns Herpich, przez lata rektor Akademii Sztuk Pięknych w Norymberdze, spieszy z odległej Bawarii. Podczas zajęć warsztatowych nauczanie i zbieranie doświadczeń są najistotniejsze.

Schmiedeberger Treffen

Małgorzata Wróblewska Markiewicz

Tłumaczenie na język niemiecki: Dariusz Soloduch, korekta: prof. Hanns Herpich

Die seit 38 Jahren organisierten Weberkünstlertreffen in Niederschlesien sind ein echtes Phänomen. Ihre Vitalität und Dauerhaftigkeit wecken in der gegenwärtigen unsicheren Welt die Anerkennung und Hochachtung. Seit langer Zeit versammelten sich Künstler aus Polen, Deutschland, Tschechien und der Ukraine, um eine bedeutende Sache gemeinsam zu bearbeiten - die solide Kunst. Diese Treffen sind ein Platz, wo Kontakte anknüpft, Meinungen ausgetauscht und eine Gemeinschaft aus verschiedenen Biographien, Temperamenten, Haltungen und Erfahrungen entstehen. Dort präsentiert man die Erfolge der mit vereinten Kräften realisierten Arbeit.

In den niederschlesischen Städten - Kowary (Schmiedeberg), Kamienna Góra (Landeshut), Jelenia Góra (Hirschberg), Szklarska Poręba (Schreiberhau) und Breslau (das sind nur die diesjährigen Ortschaften) - wurde diese zyklische Veranstaltung zum ständigen und notwendigen Teil der Ortskultur und des hiesigen Kunstlebens. Alles begann in den 70. Jahren des vorigen Jahrhunderts, als die junge bildende Künstlerin - Ewa Maria Poradowska-Werszler - das erste Webertreffen initiiert, etwas früher hatte sie die Künstlergruppe 10 x Tak gegründet. Das war ein Team von 10 Künstlerinnen, die schon früh vom dem weltweit anerkannten Potential des polnischen "neuen Gewebes" inspiriert worden waren. Auf der polnischen Kulturkarte erschienen dann auch andere internationale und Inlandsweber-veranstaltungen - u. a. in Gorzów (Art Stilon), Gdynia (Inspiracje), Posen (Skoki), Piwniczna, Międzybrodzie, Zakopane. Heute sind sie nur noch eine Erinnerung.

Worin besteht der Erfolg der Schmiedeberger Treffen?

Sicherlich in der perfekten Organisationsarbeit, der elastischen Evolution, der Erweiterung und Transformation der Programm Voraussetzungen und der Würdigung der neuen Kunsthaltungen und der neuen Schöpfungen, vor allem aber in der eisernen Energie und unbeschränkten Vorstellungskraft der Hauptveranstalterin. Diese Faktoren (auch die anderen, schwerer greifbaren) bestimmten die Grundlagen und die wertvolle Atmosphäre der Treffen. Das Schmiedeberger Treffen das in ein Symposium und später in ein Textilkunsthauptfestival umgewandelt wurde, ist eine gute Gelegenheit, sich wieder zu treffen oder eine eigene Kunstlaufbahn zu beginnen.

Dank der Schmiedeberger Treffen konnten viele Künstler dadurch einen ersten Berufserfolg damit verbinden. Die Veranstaltung ist ein Trampolin für neue Talente aber auch ein Hort für erfahrene Kunsthandwerker. Diese Schöpferkraft hat die „polnische Weberschule“ zu einer der geschätztesten Einrichtung gemacht.

Es lohnt sich, die Zusammensetzung der Teilnehmer zu analysieren. Sie stammen aus allen polnischen Kunstakademien. Das Kunstmilieu aus Pommern, Posen, Warschau, Krakau und selbstverständlich auch Breslau haben ihre hervorragenden Vertreter - das ist die Professur der staatlichen und privaten Hochschulen. Das sind Preisträger der Prestigeauszeichnungen auf dem Gebiet der Textilkunst und die Teilnehmer der wichtigsten polnischen und internationalen Ausstellungen und Wettbewerbe.

Künstlerische, in Schmiedeberg entstehende Probleme und Lösungen wandern mit den an den Treffen beteiligten Schöpfern nicht nur nach Tschechien, Deutschland und in die Ukraine sondern auch in bekannte und weniger bekannte Städte in Weißrussland, Kroatien, Dänemark, Finnland, Holland, Moldawien, Russland, Slowakei, Slowenien, Schweden, Ungarn - ja sogar in die Türkei und nach Israel. In Amsterdam, Bautzen, Bratislava, Budapest, Chmelnyzkyj, Dresden, Den-Helder, Ebersbach, Görlitz, Göteborg, Holte, Hrodna, Hornan, Halle, Helsingborg, Iwano - Frankiwsk, Jyderup, Kaltemnordheim, Kiew, Kalmar, Kirchheim, Langeskov, Lauf, Lemberg, Luzk, Meiningen, Moskau, München, Mulda, Nürnberg, Ostrava, Prag, Petersburg, Radebeul, Rijeka, Schwäbisch Hall, Sindelfinden, Straßburg, Suhl, Tampere, Vänersborh, Windeck, Zagreb, Istanbul und Haifa; dort überall pflegt man die Webertradition als eine bedeutende Stütze europäischer Identität und Kultur.

Auch das Textilkunsthauptfestival selbst hat die polnischen Grenzen passiert. Die während des Treffens entstandenen Werke wurden in Deutschland und Tschechien ausgestellt.

Die während des Textilkunsthauptfestivals organisierten Ausstellungen sind das auffälligste Element, das sich am besten in Programm des Kulturlebens niederschlesischer Städte einschreibt. Ebenso wichtig für Künstler und Veranstalter sind gemeinsame Reisen, Diskussionen, Besichtigung der Naturschätze und niederschlesischen Sehenswürdigkeiten, gemeinsame Werkstattarbeiten, abendliche Vorlesungen oder einfach Gespräche. Ruhige Gespräche die sich mit Kunst beschäftigten und für Kunstliebenden Menschen, die über ihre Realisationen, Faszinationen und Erfahrungen erzählen.

Man vergleicht die Lehrvoraussetzungen der polnischen, tschechischen, deutschen und ukrainischen Kunstakademien, diskutiert über Vorteile und Schwächen des in EU geltenden Bologna - Systems, das die Qualität der Arbeit an der Kustschulen beeinflusst. Hier vergleicht man didaktische Theorie und Praktik und erwägt die Folgen der getroffenen Entscheidungen. Hier gewinnt die Relation Meister - Schüler an Bedeutung und wird direkter. Deshalb nimmt Marta Tokar aus Lemberg ihre begabtesten Studenten mit und Prof. Hanns Herpich reist aus fernem Bayern an. Die wichtigsten Sachen während der Werkstattarbeiten sind das Lehren und das Sammeln der Erfahrungen. Man vergleicht die Lehrvoraussetzungen der polnischen, tschechischen, deutschen und ukrainischen Kunstakademien, diskutiert über Vorteile und Schwächen des in EU geltenden Bologna - Systems, das die Qualität der Arbeit an der Kustschulen beeinflusst. Hier vergleicht man didaktische Theorie und Praktik und erwägt die Folgen der getroffenen Entscheidungen. Hier gewinnt die Relation Meister - Schüler an Bedeutung und wird direkter. Deshalb nimmt Marta Tokar aus Lemberg ihre begabtesten Studenten mit und Prof. Hanns Herpich reist aus fernem Bayern an. Die wichtigsten Sachen während der Werkstattarbeiten sind das Lehren und das Sammeln der Erfahrungen.

Nagrody - Wyróżnienia 2011

XXXVII Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna - Kowary 2010

"Mój Świat"

Honorowe nagrody i wyróżnienia im. Agnieszki Sienkiewicz, ustanowione w 1991 roku utrwalają pamięć o wrocławskiej artystce sztuki włókna i członkini „Grupy 10xTak”, przedwcześnie powołanej do wieczności.

Prace zgłoszone w Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze na XXXVII Międzynarodową Wystawę Sztuki Włókna-Kowary 2010 - "Mój Świat" w dniu 17.września 2011 r.

zostały ocenione przez jury w składzie:

Przewodnicząca • Małgorzata Wróblewska – Markiewicz,
kierownik Działu Tkaniny Artystycznej CMW, Łódź
 Członkowie • Barbara Skoczylas – Stadnik, *dyrektor Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra*
 • Jadwiga Leśkiewicz-Zgieb, *artysta plastyk*

Komisja stwierdziła zgodność prac konkursowych z warunkami regulaminu wystawy i przyznała następujące nagrody i wyróżnienia:

- I Nagroda – **Eva Damborska** (Czechy) za pracę „Kawałek nieba”
- II Nagroda – **Barbara Nachajska Brożek** (Polska) za pracę „Świat?”
- III Nagroda – **Bożenna Burgielska** (Polska) za pracę „Bravador”
- Wyróżnienia:
  - **Maria Teresa Chojnacka** (Polska) za pracę „Dłonie- cykl ręce”
  - **Maria Jełowicka** (Polska) za pracę „Drzewo życia”
  - **Anna Jesinowicz Nguyen** (Polska) za pracę „Anna”
  - **Sofiya Zaychenko** (Ukraina) za pracę „Jesień”

Nagroda specjalna

- **Ewa Maria Poradowska-Werszler** (Polska), za pracę „Przestrzeń wolności”

Nagroda pracowników Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze

- **Bożenna Burgielska** (Polska) za pracę „Bravador”

Nagrodę uczestników WT- Kowary 2011 otrzymały ex aequo

- **Barbara Nachajska – Brożek** (Polska) za pracę „Świat?”,
- **Agnieszka Godszling** (Polska) za pracę „Myśleć o niebieskich migdałach”

Laureatki nagród i wyróżnień od lewej: Ewa Maria Poradowska-Werszler, Bożenna Burgielska, Barbara Nachajska- Brożek, Sofiya Zaychenko, Eva Damborska, Maria Teresa Chojnacka, Maria Jełowicka

Foto relacja z WT-Kowary 2011

Wystawy Towarzyszące

20.VII - 20.IX.2012 r.
wernisaż 20.VII.2012 r.
(piątek) godz. 16.00

MUZEUM TKACTWA
58 400 Kamienna Góra, pl. Wolności 11

Bartosz Burgielski
Inspiracje peruwiańskie

7.IX - 30.IX.2012 r.
wernisaż 7.IX.2012 r.
(piątek) godz. 12.00

GALERIA STOWARZYSZENIA DZIENNIKARZY POLSKICH
00 366 Warszawa, ul. Foksał 3/5

Maria Jełowicka
3/4 wieku

10.IX - 10.X. 2012 r.
wernisaż 10.IX.2012 r.
(poniedziałek) godz. 13.00

GALERIA TKACKA NA JATKACH
50 111 Wrocław, ul.Stare Jatki 19-23

Anna Jesinowicz-Nguyen
Z pamiętnika Penelopy

12.IX - 22.IX.2012 r.
wernisaż 12.IX.2012 r.
(środa) godz. 16.00

DOM TRADYCJI MIASTA
STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW KOWAR
58 530 Kowary, pl. Górnicza 1

Marta Tokar
Wspomnienia

Wystawy Towarzyszące

15.IX - 30.X.2012 r.
wernisaż 15.IX.2012 r.
(sobota) godz. 16.00

GALERIA CENTRUM
58 400 Kamienna Góra, ul. Kościuszki 4

Aleksandra Bibrowicz-Sikorska
Białych żagli wspomnień czar

15.IX - 30.XI.2012 r.
wernisaż 15.IX.2012 r.
(sobota) godz. 17.00

MUZEUM TKACTWA
58 400 Kamienna Góra, pl. Wolności 11

**XXXVIII Międzynarodowa Wystawa Sztuki Włókna
- Kowary 2011**
Jedlica - rzeka jako symbol życia

Barbara Skoczylas - Dyrektor Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze

17.IX - 12.X.2012 r.
wernisaż 17.IX.2012 r.
(poniedziałek) godz. 16.00

GALERIA PROMOCJE
Osiedlowy Dom Kultury
58 506 Jelenia Góra, ul. K.Trzcirskiego 12

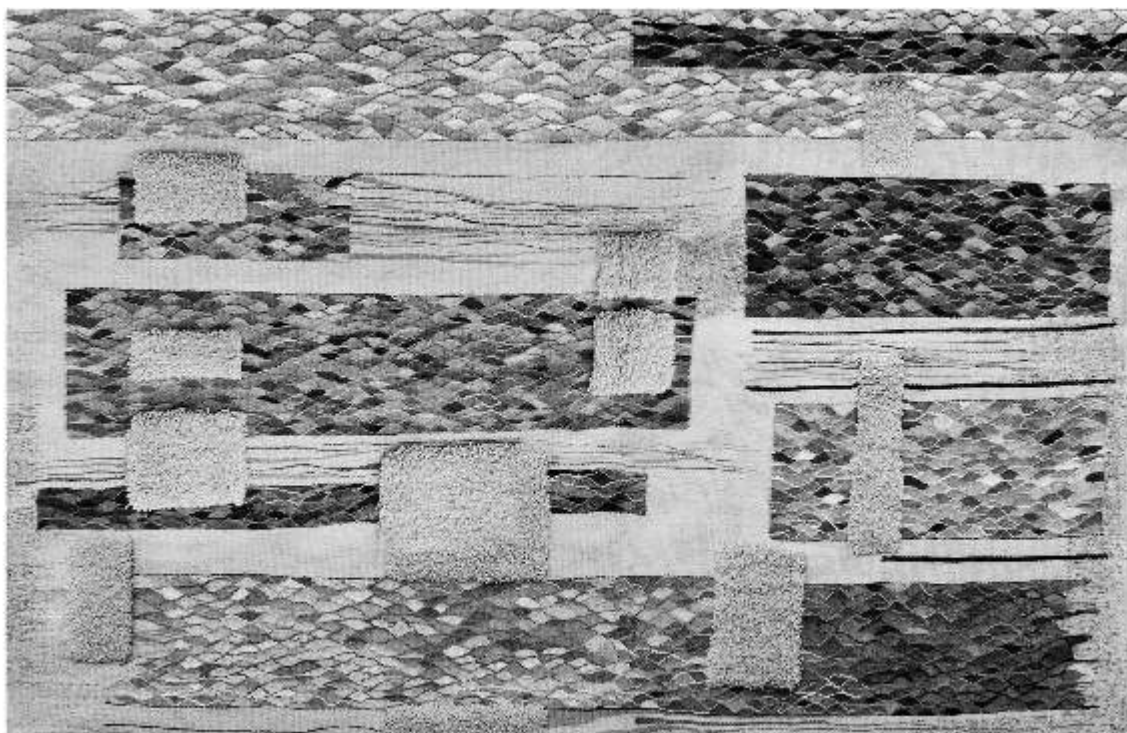
Eva Damborska
Hanns Herpich
Ewa Maria Poradowska-Werszler
Trzy drogi, jeden cel

22.IX - 23.IX.2012 r.
finisaż WT - Kowary

GALERIA PRZEDWIOŚNIE
58 530 Kowary, ul. Górnicza 22

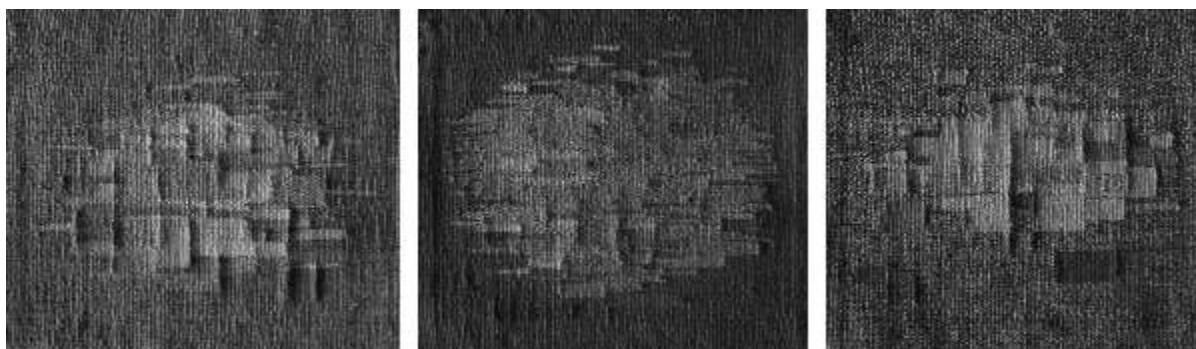
Wystawa zbiorowa "R-OBO"
U podnóża gór

**Barbara Katarzyna
Basiewicz**

1971 - dyplom mgr sztuki, ASP, Warszawa
*Uczestniczyła w Sympozjach „WT- Kowary”
 w latach 2003-2006, 2008, 2009, 2012*
Laureatka: nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz
 • 2005 - Wyróżnienie
Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:
 • 2006 - Dom Tradycji Miasta, SMK, Kowary

Barwy Rzeki, 2011
 tech. gobelinowa
 wym. 247x175 cm

**Aleksandra
Bibrowicz - Sikorska**

1959 - dyplom mgr sztuki, PWSSP, Gdańsk
*Uczestniczyła w Sympozjach „WT- Kowary”
 w latach 1996-2011*
Laureatka: nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz
 • 2002 - wyróżnienie
 • 2004 - III Nagroda
 • 2006 - II Nagroda
Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:
 • 2001- Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra
 • 2003 - Muzeum Karkonoskie, Szklarska Poręba
 • 2003 - Galeria „Smyrna”, Kowary
 • 2005 - Muzeum Stowarzyszenia Miłośników Kowar, Kowary
 • 2011 - Muzeum Karkonoskie, Szklarska Poręba
 • 2012 - Galeria „Centrum”, Kamienna Góra

Panta Rhei, 2012
 tech. gobelinowa
 wym. 27 x 27 cm x 3 sztuki

Bożena Burgielska

1970 - dyplom mgr sztuki, PWSSP, Łódź
Uczestniczyła w Sympozjach „WT-Kowary”

w latach: 1974-2012

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz :

• 1991 - I Nagroda

• 1992 - II Nagroda

• 1996 - Wyróżnienie

• 2011 - III Nagroda

• 2011 - Nagroda Pracowników

Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze

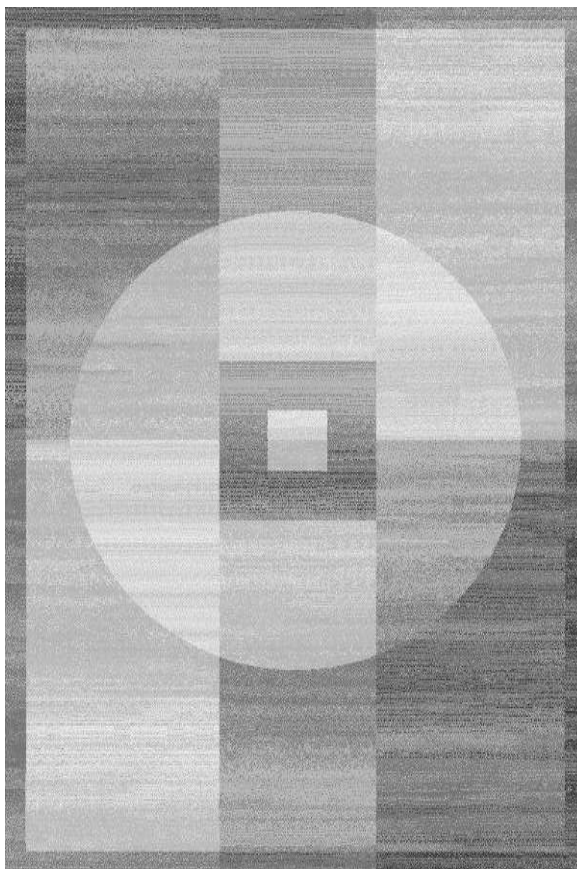
Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:

• 1983 - Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra,

• 1995 - BOK, Bolesławiec

ARVO, 2011

Technika przemysłowa 200 x 300 cm

Bartosz Burgielski

2008 - dyplom mgr sztuki, ASP, Łódź

Uczestniczył w Sympozjach „WT-Kowary”

w latach: 2009 - 2012

Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:

• 2012 - Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra

Muszla, 2012

tech. własna

130 x 110 cm

Maria Teresa Chojnacka

1956 - dyplom 1956, ASP, Warszawa

Uczestniczyła w Sympozjach

„WT- Kowary” w latach:

1988, 1989, 1991, 1992, 1994 - 2012

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz :

- 1995 - I Nagroda
- 2003 - II Nagroda
- 2007 - III Nagroda
- 2009 - Wyróżnienie

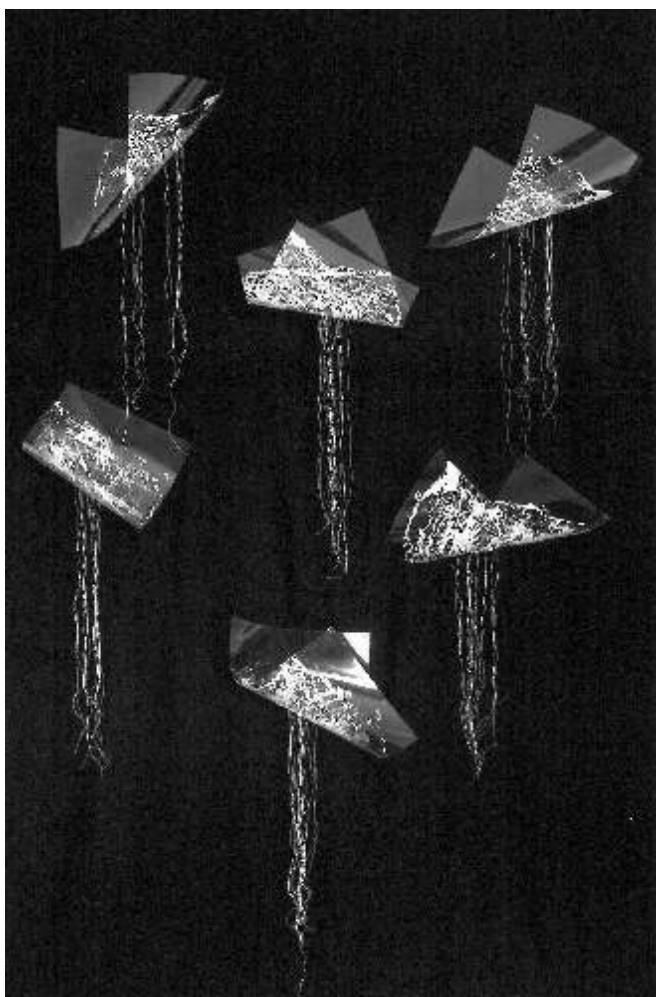
Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:

- 1989 - BWA, Jelenia Góra
- 1992 - Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław
- 1997 - Galeria „Centrum”, Kamienna Góra
- 1999 - Galeria „Promocje”, Jelenia Góra
- 2004 - Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra
- 2007 - Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz
- 2010 - Galeria „Promocje”, Jelenia Góra
- 2010 - Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław

Źródło i dokument, 2012

tech. własna

wym. 245 x 180 cm (dyptyk)

Eva Damborská

1975 - dyplom,

Szkoła Artystyczno-Przemysłowa, Ostrawa

Uczestniczyła w Sympozjach „WT-Kowary”

w latach: 1978, 1988, 1994, 1998, 1999 - 2012

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz:

- 2000 - I Nagroda
- 2002 - Wyróżnienie
- 2003 - Nagroda uczestników „WT-Kowary”
- 2004 - I Nagroda
- 2007 - II Nagroda
- 2010 - Nagroda uczestników „WT-Kowary”
- 2011 - I Nagroda

Wystawy indywidualne towarzyszące „WT-Kowary”:

- 2001 - Galeria „Centrum”, Kamienna Góra
- 2003 - Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław
- 2008 - Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław
- 2011 - Galeria „Centrum”, Kamienna Góra
- 2012 - Galeria „Promocje”, Jelenia Góra

Woda, 2012

tech. własna

wym. 220 x 150 cm

Agnieszka Małgorzata Godszling

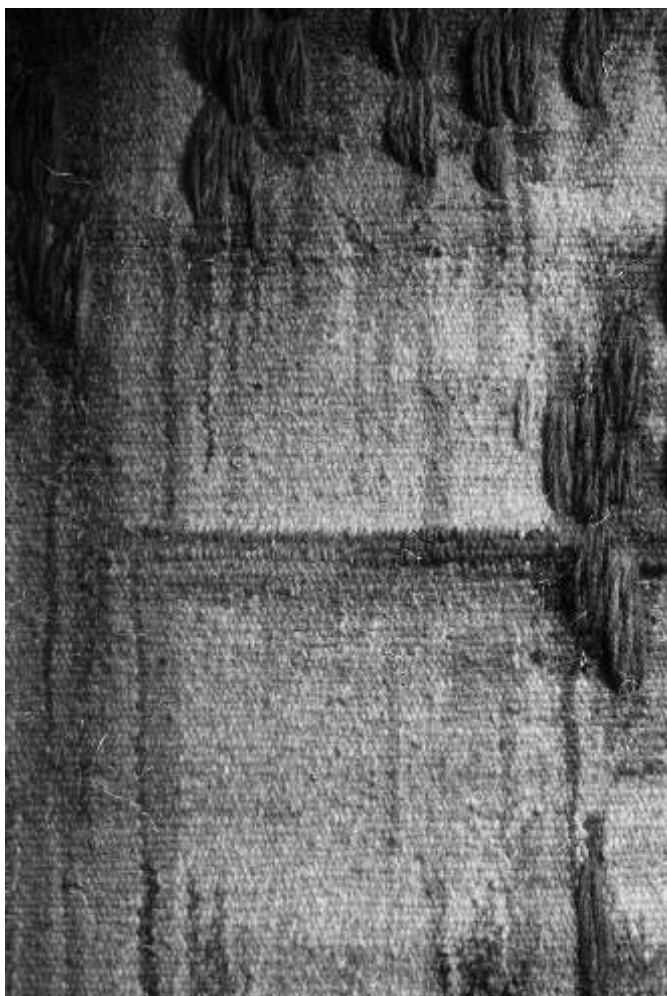
2010 - dyplom mgr sztuki, Uniwersytet
im. A. Mickiewicza w Poznaniu,
Wydział Pedagogiczno – Artystyczny w Kaliszu
*Uczestniczyła w Sympozjach „WT-Kowary”
w latach: 2007-2012*

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz:

- 2008 - II Nagroda
- 2008 - Nagroda uczestników „WT- Kowary”
- 2009 - I Nagroda
- 2011 - Nagroda uczestników „WT- Kowary”
*Wystawy indywidualne towarzyszące
„WT-Kowary”:*
- 2009 - Galeria Centrum, Kamienna Góra

Bezmiar rzeki, 2012

tech. gobelinowa
wym. 196 x 156 cm
(fragment)

Maria Jełowicka

Studia Ekonomiczne, Warszawa,

Członek ZPAP o/Warszawa

Uczestniczyła w Sympozjach

„WT- Kowary” w latach: 2004-2007, 2009-2012

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz :

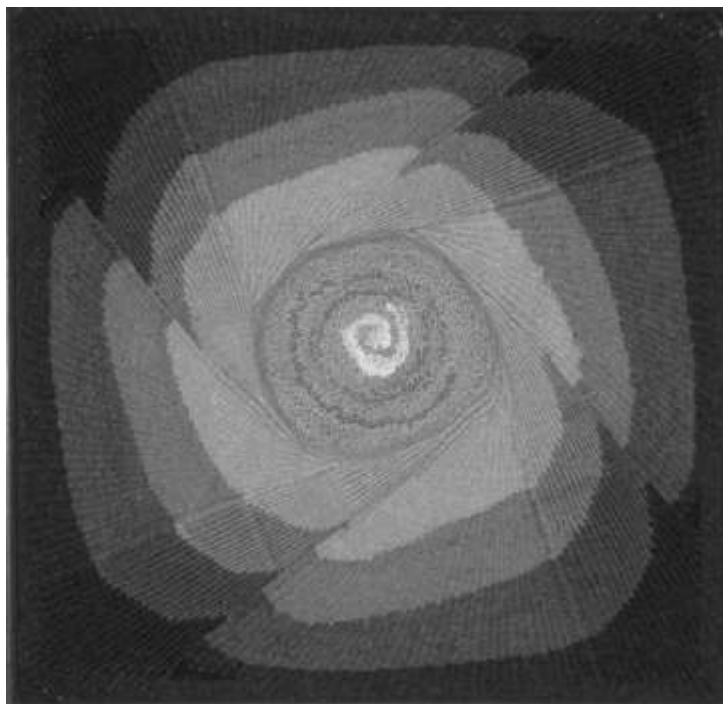
- 2006 - III Nagroda
- 2008 - III Nagroda
- 2010 - Wyróżnienie

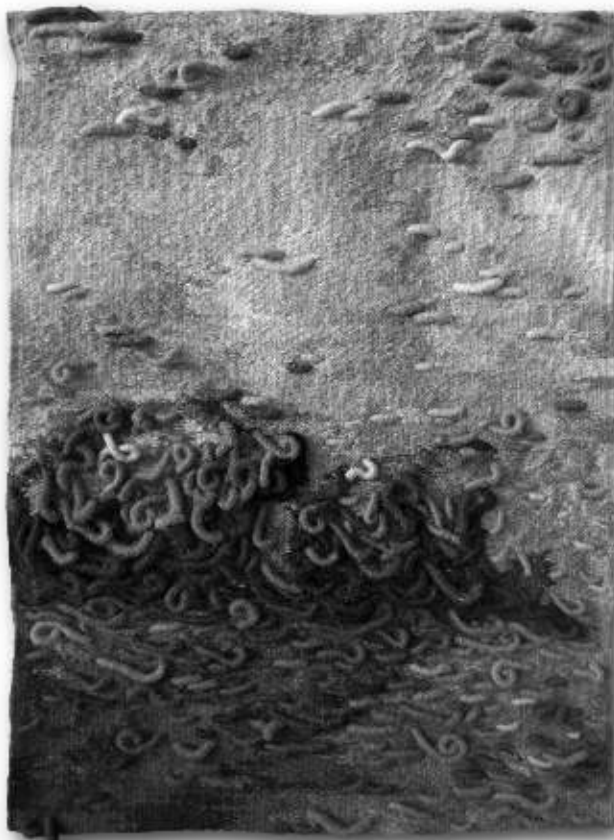
Wystawy indywidualne towarzyszące „WT-Kowary”:

- 2005 - Galeria Promocje, Jelenia Góra
- 2009 - Galeria Centrum, Kamienna Góra
- 2009 - Galeria CZASB, Lubawka
- 2012 - Galeria Stowarzyszenia
Dziennikarzy Polskich, Warszawa

Wczoraj, Dziś, Jutro, 2011

tech. własna
wym. 60 x 60 cm

**Paulina
Juszkiewicz**

2012 - dyplom licencjacki,
UAM Poznań, WPA, Kalisz
*Uczestniczyła w Sympozjum „WT-Kowary”
w latach: 2010-2012*

HURZUF, 2012
tech. mieszana
wym. 80 x 60 cm

**Volodymyr
Klimov**

2011 - dyplom licencjacki, ASP, Lwów (Ukraina)
*Uczestniczył w Sympozjum „WT-Kowary”
w latach: 2011, 2012*

Zakochani, 2012
tech. gorący batik
wym. 70 x 100 cm

Jadwiga Leśkiewicz - Zgieb

1966 - dyplom mgr sztuki, PWSSP, Wrocław

Uczestniczyła w Sympozjach „WT-Kowary”

w latach: 1978-1996, 2007 - 2012

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz:

• 2008 - I Nagroda

• 2010 - I Nagroda

Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”

• 1989 - Galeria Fabryki Dywanów, Kowary,

„Twórczość wyrażona w tkaninie”

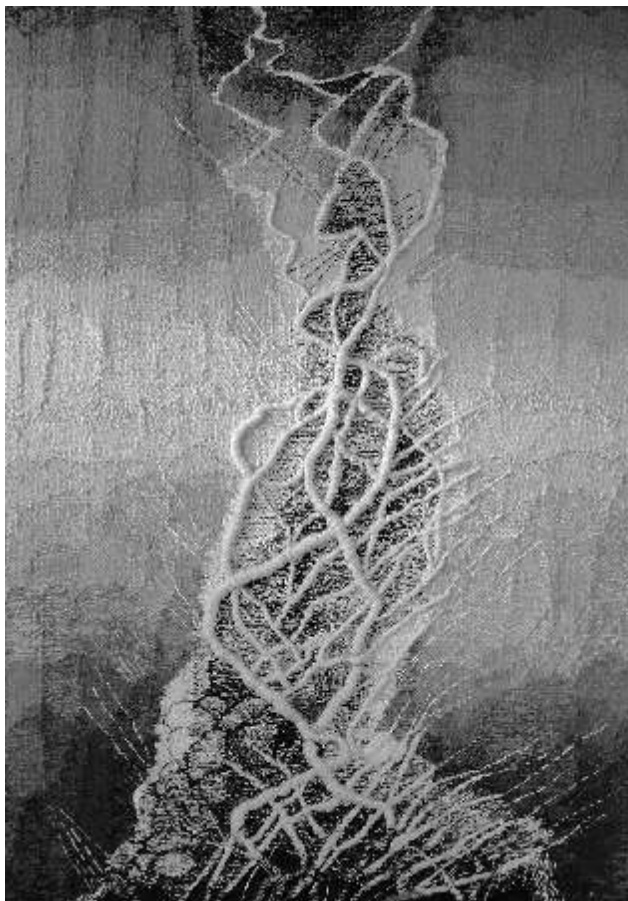
• 2009 - Galeria Promocje, Jelenia Góra

• 2010 - Galeria “Centrum”, Kamienna Góra

Rwący nurt, 2011

tech. gobelinowa

wym. 165 x 116 cm

Monika Lindner

1966 - dyplom, Szkoła Sztuk Pięknych,

Kirchheim (Niemcy)

Uczestniczyła w Sympozjach „WT-Kowary”

w latach: 2002 - 2010, 2012

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz:

• 2006 - III Nagroda

• 2006 - Nagroda uczestników "WT Kowary"

• 2008 - Wyróżnienie

• 2010 - Wyróżnienie

Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”

• 2005 - Galeria Tkacka "na Jatkach", Wrocław

• 2009 - Dom Tradycji Miasta, SMK, Kowary

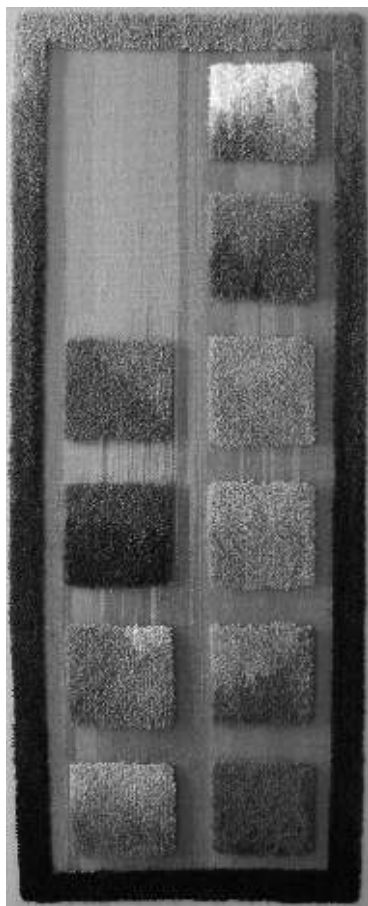
Spuren, 2012

tech. gobelinowa

wym. 90 x 90 cm

(fragment)

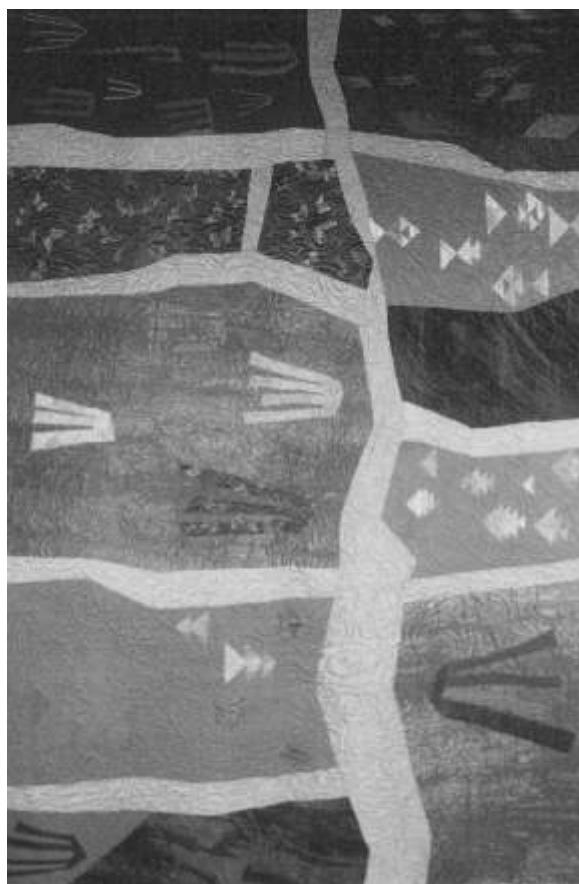

Paula Lis

2012 - dyplom licencjacki, UAM Poznań, WPA, Kalisz
Uczestniczyła w Sympozjum „WT-Kowary” w : 2011

Jesień, 2012
tech. kobiercowa
wym. 200 x 80 cm

Barbara Nachajska-Brożek

1968 - dyplom mgr sztuki, PWSSP, Łódź
Uczestniczyła w Sympozjach
„WT- Kowary” w latach: 1996- 2012

Laureatka nagród i wyróżnień im. Agnieszki Sienkiewicz:

- 1997 - Nagroda uczestników „WT- Kowary”
- 1999 - I Nagroda
- 2001 - Nagroda Grand Prix „WT- Kowary”
- 2002 - I Nagroda
- 2005 - I Nagroda
- 2008 - wyróżnienie
- 2009 - II Nagroda
- 2010 - II Nagroda
- 2011 - II Nagroda

• 2011 - Nagroda uczestników „WT- Kowary”

Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:

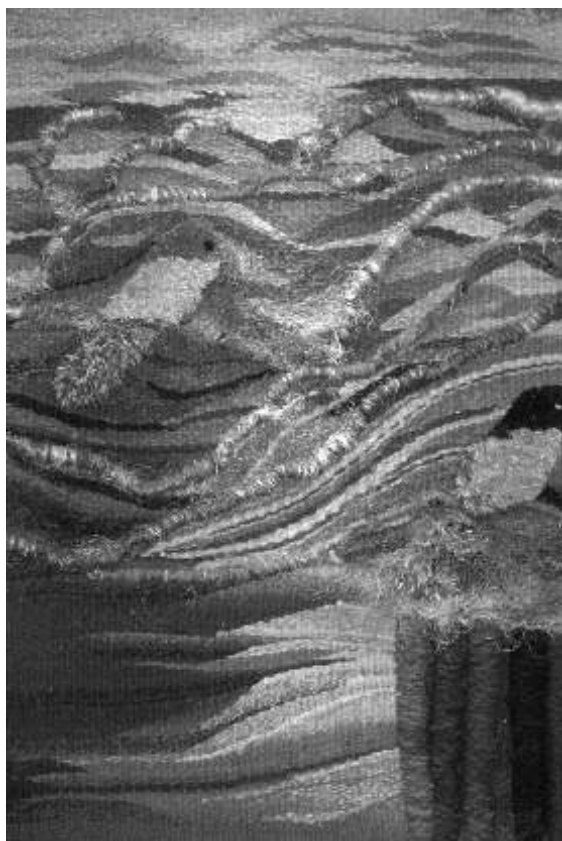
- 2001 - Galeria „Centrum”, Kamienna Góra
- 2002 - Galeria „Promocje”, Jelenia Góra
- 2008 - Dom Tradycji Miasta, SMK, Kowary
- 2011 - Galeria „Promocje”, Jelenia Góra

Początek, 2012
tech. patchwork
wym. 224 x 160 cm

Ewa Elżbieta Piss

1956 - dyplom, Politechnika, Wrocław
1991-1996 - staż artystyczny w pracowni tkaniny
prof. Ewy Marii Poradowskiej-Werszler
Uczestniczyła w Sympozjach
„WT- Kowary” w latach 2005 - 2012
Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz:
• 2010 - Wyróżnienie
Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:
• 2011 - Dom Tradycji Miasta, SMK, Kowary

Świat natury, 2009
tech. mieszana
wym. 123 x 90 cm

Ewa Maria Poradowska-Werszler

1967 - dyplom mgr sztuki, PWSSP, Wrocław
2006 - Prof. zw.
1974-2012 - kurator generalny „WT- Kowary”
Uczestniczyła w Sympozjach „WT- Kowary”
w latach: 1974-2012
Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz:
• 1993 - I Nagroda
• 1996 - Nagroda Grand Prix „WT- Kowary”
• 1998 - Wyróżnienie
• 2001 - II Nagroda
• 2002 - I Nagroda”
• 2006 - Wyróżnienie
• 2007 - Wyróżnienie
• 2011 - Nagroda Specjalna
Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:
• 1985 - Galeria Fabryki Dywanów, Kowary,
• 1985 - Galeria Tkacka „Na Jatkach”, Wrocław
• 1991 – BWA, Jelenia Góra
• 1995 - BWA, Wałbrzych
• 2000 - Galeria „Promocje”, Jelenia Góra
• 2003 - Galeria „Centrum”, Kamienna Góra
• 2004 - Galeria im. Jana Pawła II, Karpacz
• 2008 - Miejski Ośrodek Kultury, Kowary
• 2010 - Dom Tradycji Miasta, Kowary
• 2011 - Galeria Kowarskie Kopalnie, Kowary
• 2012 - Galeria „Promocje”, Jelenia Góra

Kropla drąży skałę, 2012
tech. folowanie
wym. 150 x 90 cm

Teresa Szuszkiewicz-Spryszak

1972 - dyplom mgr sztuki, PWSSP, Wrocław
*Uczestniczyła w Sympozjach „WT- Kowary”
w latach 1994 - 2012*

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz :

- 2002 - II Nagroda
- 2006 - Wyróżnienie

Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:

- 2003 - Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra
- 2007 - Dom Tradycji Miasta, SMK, Kowary

Pejzaż z rzeką, 2012

tech. mieszana
wym. 155 x 70 cm

Marta Suwara

2012 - dyplom licencjacki, UAM Poznań, WPA, Kalisz
Uczestniczyła w Sympozjum „WT-Kowary” w : 2011

Z harmonii i rozdźwięku

2012
tech. gobelinowa
wym. 90 x 130 cm

Marta Tokar

1950 - dyplom PWSSUiD / ASP, Lwów (Ukraina)

Prof. w Katedrze Sztuki Tekstylniej ASP, Lwów

Uczestniczyła w Sympozjach „WT- Kowary”

w latach 2002, 2006 - 2009, 2011, 2012

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz:

• 2009 - Wyróżnienie

• 2009 - Nagroda uczestników “WT-Kowary”

Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:

• 2006 - Galeria „im. Jana Pawła II”, Karpacz

• 2008 - Galeria “Centrum”, Kamienna Góra

• 2010 - Galeria Tkacka "na Jatkach", Wrocław

• 2012 - Dom Tradycji Miasta, SMK, Kowary

Pradawne symbole, 2012

tech. gorący batik

wym. 100 x 70 cm

Honorata Werszler

1999 - dyplom mgr sztuki, ASP, Wrocław

Uczestniczyła w Sympozjach „WT- Kowary”

w latach 1998 - 2012

Laureatka nagród i wyróżnień im. A. Sienkiewicz:

• 2000 - III Nagroda

• 2010 - III Nagroda

Wystawy indywidualne towarzyszące „WT- Kowary”:

• 2002 - Galeria „im. Jana Pawła II”, Karpacz

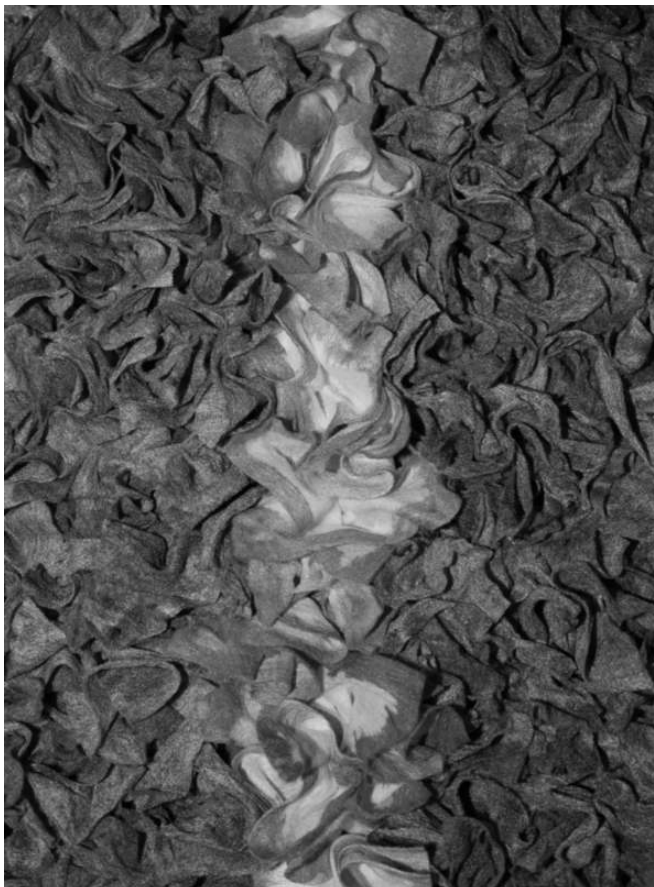
• 2005 - Galeria „Centrum”, Kamienna Góra

• 2011 - Galeria Tkacka „na Jatkach”, Wrocław

Lśnienie, 2012

tech. własna

wym. 200 x 100 cm (fragment)

Rafał Werszler

1994 - dyplom mgr sztuki, ASP, Wrocław

Uczestniczył w Sympozjach

„WT- Kowary” w latach

(1993-2004) 2005 - 2012

Laureat nagród i wyróżnień

• 2008 - Wyróżnienie

• 2009 - Wyróżnienie

• 2009 - Nagroda uczestników „WT-Kowary”

• 2010 - Nagroda Muzeum Tkactwa

Dolnośląskiego w Kamiennej Górze

Wystawy indywidualne towarzyszące

„WT- Kowary”:

• 2005 - Galeria „Centrum”, Kamienna Góra

• 2010 - Galeria CZASB, Lubawka

• 2011 - Galeria Stowarzyszenia

Dziennikarzy Polskich, Warszawa

U źródła, 2012

tech. batik chłodny, akryl

wym. 112 x 80 cm (dyptyk)

Sofiya Zaychenko

2012 - dyplom licencjacki, ASP, Lwów

Uczestniczyła w Sympozjach „WT-Kowary”

w latach: 2010 - 2012

Laureatka nagród i wyróżnień

• 2011 - Wyróżnienie

Syrenka i rybak, 2012

tech. aplikacja

wym. 80 x 98 cm

Uczestnicy Międzynarodowego Sympozjum 2012 WARSZTAT TWÓRCZY - KOWARY

Nazwisko imię	Adres zamieszkania	e-mail, telefon
1. Basiewicz Barbara	A. Janowskiego 10 PL 02 784 Warszawa	+48 660 724728
2. Buczek-Śledzińska Małgorzata	Karmelicka 55/5 PL 31 128 Kraków	mbuczek@neostrada.pl
3. Burgielski Bartosz	Sanatoryjna 11 A PL 58 530 Kowary	bartosz_burgielski@o2.pl +48 500 727109
4. Burgielska Bożena	Sanatoryjna 11 A PL 58 530 Kowary	juliuszjan@o2.pl +48 75 7613331
5. Chojnacka Maria Teresa	Dąbrowiecka 27 /2 PL 03 932 Warszawa	+48 22 6178182
6. Damborska Eva	Privozska 30 CZ 70 200 Ostrava	eva.damborska@centrum.cz +420 721860529
7. Godszling Agnieszka	Piłsudskiego 26/34 PL 98 355 Działoszyn	agodszling@tlen.pl +48 661 744090
8. Hanns Herpich	Julius Leber Str.30 D 90 473 Nürnberg	Hanns.Herpich@t-online.de +49 911 805536
9. Jełowicka Maria	Krak. Przedmieście 43/3 PL 00 071 Warszawa	mariajelowicka@poczta.onet.pl +48 606 963703
10. Juskiewicz Paulina	Tysiąclecia 12 PL 62 001 Goleczewo	juskiewiczpaulina@gmail.com +48 663 683023
11. Klimov Wolodymyr	Krymska 30 UA 79 000 Lwów	vofchok@mail.ru +38 096 6183631
12. Leśkiewicz – Zgieb Jadwiga	Ogrodowa 89 PL 55 093 Kielczów,	art-leskiewicz@wp.pl +48 71 3990773
13. Lindner Monika	Ottinger Str. 1 D 72 230 Kirchheim	Lindner-weben@gmx.de
14. Lohn-Zajac Joanna	ul. Szeptetowska 17 PL 01-850 Warszawa	joannalohn@op.pl
15. Nachajska- Brożek Barbara	Jana III Sobieskiego 78/16 PL 43-300 Bielsko-Biała	+48 692 262240
16. Piss Ewa Elżbieta	Żubrza 13/6 PL 54 229 Wrocław	+48 605 042898
17. Poradowska-Werszler Ewa Maria	Cieszkowskiego 10a PL 51 604 Wrocław	ewapw@op.pl +48 601718920
18. Shulha Zenoviya	ul.Sychiwska, 8/26 UA 79066 Lwów	zena2201@mail.ru +38 067 9967956
19. Szuszkiewicz – Spryszak Teresa	Dąbrówka Szczepanowska 54 PL 33 115 Janowice	+48 513 194365
20. Tokar Marta	Ryleeva 8/3 UA 79 000 Lwów	+38 032 2610681
21. Wdowczyk Jolanta	Babina 14/12 PL 62 800 Kalisz	wdowczyk@o2.pl +48 604 539385
22. Werszler Honorata	Cieszkowskiego 10 PL 51 604 Wrocław	honorataw@op.pl +48 695076060
23. Werszler Rafał	Cieszkowskiego 10 PL 51 604 Wrocław	rav68@op.pl +48 695120468
24. Wróblewska-Markiewicz Małgorzata	Centralne Muzeum Włókiennictwa Piotrowska 282 PL 93 034 Łódź	m.wroblewska.mar @muzeumwlokiennictwa.pl
25. Zaychenko Sofiya	Konowalca 71 UA 79 000 Lwów	sonja.fairytale@gmail.com +38 032 2371813

Organizator:

Fundacja na rzecz Rozwoju Wrocławskiej Tkaniny Artystycznej
serdecznie dziękuje za wsparcie projektu środkami finansowymi :

www.wroclaw.pl

Festiwal Sztuki Włókna jest współfinansowany
ze środków Gminy Wrocław
www.wroclaw.pl

Symposium WT-Kowary jest współfinansowane
ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
www.umwd.dolnyślask.pl

Symposium WT-Kowary jest współfinansowane
ze środków Gminy Kowary
www.kowary.pl

Współorganizatorzy:

Galeria Tkacka "na Jatkach", Wrocław
www.galeria.md4.pl

Muzeum Tkactwa, Kamienna Góra

Galeria Centrum, Kamienna Góra

Galeria Promocje, Jelenia Góra

Dom Tradycji Miasta, Kowary

OW "Przedwiośnie", Kowary

KAROLUS TRAVEL
www.karolus.pl/

Druk

Drukarnia GRAFIKON, Wrocław Tel. +48 / 71 345 90 74

Katalog i wszystkie materiały w nim zawarte © Copyright by Prof. Ewa Maria Poradowska-Werszler, 2012

ISBN 978-83-61598-13-8

ISBN 978-83-61598-13-8